

OPINIE

O PROBLEMACH

MIESZKANIOWYCH

W POLSCE

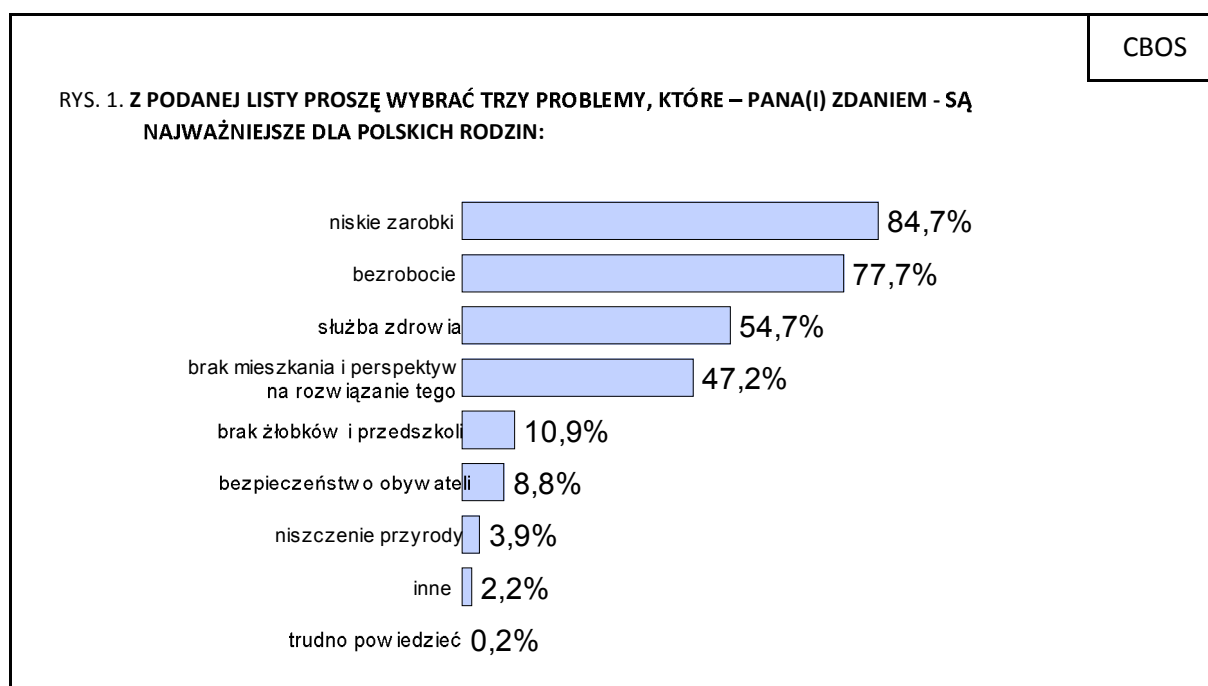
Informacja o badaniu

Badanie typu Omnibus na temat sytuacji mieszkaniowej w Polsce zostało zrealizowane przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej na zlecenie Fundacji Bezdomnych i Kongresu Budownictwa.

Badanie przeprowadzono w dniach od 30 listopada do 8 grudnia 2010 roku na liczącej 981 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych (18+) mieszkańców Polski. Próba została wylosowana z systemu PESEL. Wywiady zrealizowano metodą bezpośredniego wywiadu ankietarskiego przy zastosowaniu CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Brak mieszkania i perspektyw na rozwiązanie tego problemu na tle innych problemów polskich rodzin

Respondentom przedstawiono listę siedmiu problemów i poproszono o wskazanie trzech – ich zdaniem – najważniejszych dla polskich rodzin. Badani mogli też wymienić inne problemy, które – w ich opinii – są dla rodzin najważniejsze. Zdecydowana większość ankietowanych w tym kontekście wskazała na niskie zarobki (84,7%) oraz bezrobocie (77,7%).

Na trzecim miejscu znalazła się służba zdrowia, którą jako jeden z trzech najważniejszych problemów polskich rodzin wskazała nieco ponad połowa Polaków (54,7%). Niewiele mniejsza grupa (47,2%) jako jeden z trzech najważniejszych problemów polskich rodzin wskazała brak mieszkania i perspektyw na rozwiązanie tego problemu.

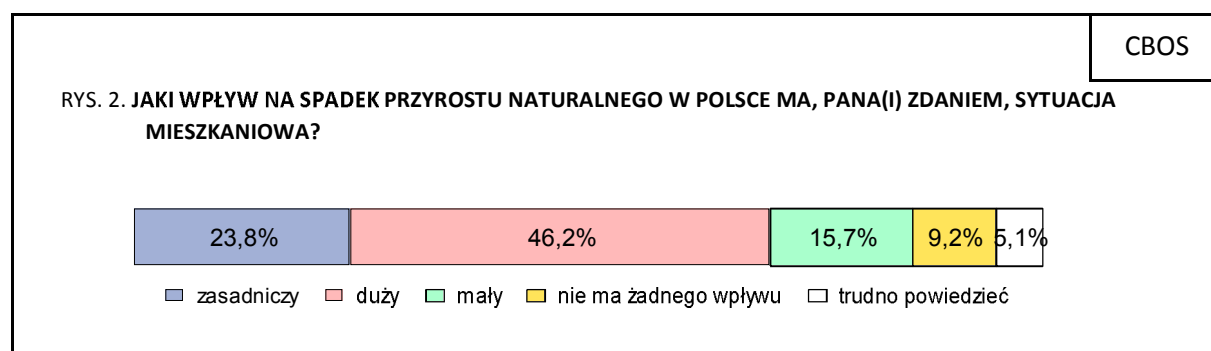
Znacznie rzadziej wśród trzech najważniejszych problemów polskich rodzin wymieniano brak żłobków i przedszkoli (10,9%), bezpieczeństwo obywateli (8,8%), czy też niszczenie przyrody (3,9%). Wśród innych problemów wymieniano m.in. brak polityki prorodzinnej w Polsce.

Należy podkreślić, iż brak mieszkania i perspektyw na rozwiązanie tego problemu wskazywany jest jako jeden z czterech najważniejszych problemów polskich rodzin we wszystkich grupach społeczno-demograficznych (por. tabele w aneksie). Warto też zwrócić uwagę, że tę kwestię znacząco częściej jako jeden z trzech najważniejszych problemów polskich rodzin wskazują mieszkańcy miast niż wsi, choć także dla osób, które mieszkają na wsi jest to jeden z czterech najważniejszych problemów polskich rodzin (por. tabele w aneksie). Trzeba tu nadmienić, iż sytuacja mieszkaniowa na polskich wsiach statystycznie kształtuje się lepiej niż w miastach. Pomimo tego, że w wielu domach na wsi mieszka więcej niż jedno gospodarstwo domowe (rodziny wielopokoleniowe) niż w miastach, to na osobę przypada tam na ogół większa powierzchnia mieszkania niż w miastach¹.

Co ciekawe problem braku mieszkań i perspektyw na jego rozwiązanie częściej wymieniany jest przez badanych wieku 45-54 lat (54,5%) niż w pozostałych grupach wiekowych i znalazł się on w ocenie badanych z tej kategorii wiekowej na trzecim miejscu wśród trzech najważniejszych problemów polskich rodzin. Dostrzeganiu wagi tego problemu sprzyja wyższe wykształcenie (52,5%). Świadomość jego wagi jest wysoka wśród przedstawicieli kadry kierowniczej oraz specjalistów z wyższym wykształceniem (56,6%), jednak bardzo często (65,1%) wskazują go także robotnicy niewykwalifikowani (por. tabele w aneksie).

Opinie o wpływie sytuacji mieszkaniowej na przyrost naturalny w Polsce

Respondentów zapytaliśmy o to, jaki – ich zdaniem – wpływ na spadek przyrostu naturalnego w Polsce ma sytuacja mieszkaniowa.

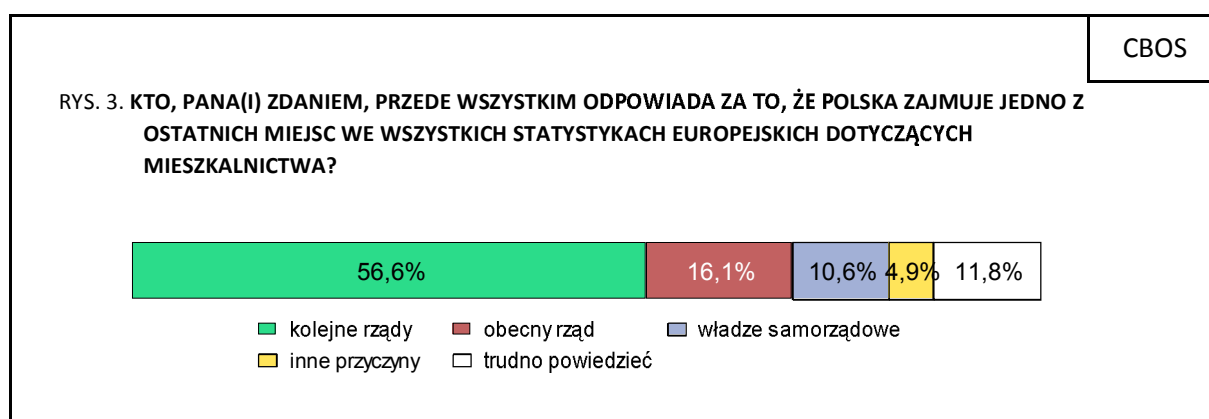
¹ Por. komunikat z badań CBOS „Warunki życiowe społeczeństwa polskiego: problemy i strategie” pt. „Sytuacja mieszkaniowa gospodarstw domowych” oprac. Joanna Szczepańska, Warszawa, marzec 2008 oraz dane GUS w „Sytuacja gospodarstw domowych w 2009 r. w świetle wyników badań budżetów gospodarstw domowych”, www.stat.gov.pl data publikacji:2010-05-26.

Zdecydowana większość (70,0%) Polaków wyraziła przekonanie, że sytuacja mieszkaniowa ma znaczący wpływ na spadek przyrostu naturalnego w naszym kraju, przy czym blisko jedna czwarta (23,8%) stwierdziła, iż jest to wpływ zasadniczy, a 46,2%, że jest on duży. Jedynie mniej niż co dziesiąty ankietowany (9,2%) stwierdzał, że sytuacja mieszkaniowa nie ma żadnego wpływu na spadek przyrostu naturalnego w Polsce.

Opinie, że sytuacja mieszkaniowa ma znaczący wpływ na spadek przyrostu naturalnego w Polsce dominują we wszystkich grupach społeczno-demograficznych (por. tabele w aneksie). Należy jednak zauważyć, iż szczególnie często wyrażają je badani w wieku 25-34 lata, a więc osoby będące w fazie życia, kiedy najczęściej podejmuje się decyzje prokreacyjne. Aż 29,3% z tej grupy wiekowej twierdzi, że wpływ sytuacji mieszkaniowej na spadek przyrostu naturalnego jest zasadniczy, a kolejne 49,7%, że jest on duży. Warto też podkreślić, iż znaczący związek spadku przyrostu naturalnego z sytuacją mieszkaniową częściej dostrzegają kobiety niż mężczyźni (74,4% kobiet i 65,1% mężczyzn uważa, że ten wpływ jest zasadniczy lub duży).

Postrzeżenie odpowiedzialności za mieszkalnictwo w Polsce

Polacy zapytani o to, kto – ich zdaniem - przede wszystkim odpowiada za to, że Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc we wszystkich statystykach europejskich dotyczących mieszkalnictwa, najczęściej wskazywali, iż winę za ten stan rzeczy ponoszą polskie rządy, przy czym ponad połowa (56,6%) ankietowanych wskazywała na winę kolejnych rządów, a 16,1% na obecny rząd. Tylko nieco ponad jedna dziesiąta (10,6%) badanych wskazała, że za złe wskaźniki polskiego mieszkalnictwa przede wszystkim odpowiadają władze samorządowe. Niewielka (4,9%) grupa respondentów wymieniała, inne powody tej sytuacji (najczęściej mówiono ogólnie niskich dochodach, wysokich cenach nieruchomości oraz bezrobociu).

Opinie o odpowiedzialności polskich rządów za niską pozycję Polski we wszystkich statystykach europejskich dotyczących mieszkalnictwa dominują we wszystkich grupach społeczno-demograficznych (por. tabele w aneksie). Warto jednocześnie zwrócić uwagę, na grupy społeczne, które znacznie częściej niż pozostali badani odpowiedzialnością za ten stan rzeczy skłonne są obciążać

samorządy. Są to przede wszystkim badani najmłodszy (20,4% wskazań wśród osób w wieku 18-24 lata i 17,4% w grupie wiekowej 25-34 lata) oraz mieszkańcy miast mających ponad 500 tysięcy mieszkańców (17,8% z tej grupy).

Podsumowanie

Problem braku mieszkań i perspektyw na jego rozwiązanie uznawany jest przez Polaków za jeden z najważniejszych problemów, które dotyczą polskie rodziny. Większość Polaków zgadza się z opinią, iż sytuacja mieszkaniowa w kraju ma znaczący wpływ na spadek przyrostu naturalnego. Odpowiedzialnością za brak skutecznego rozwiązywania problemów mieszkaniowych Polaków badani na ogół obarczają kolejne rządy. Wyniki badania zdają się wskazywać, iż Polacy oczekują w tym zakresie raczej bardziej aktywnych działań rządu niż władz samorządowych.

Aneks – tabele zróżnicowań społeczno-demograficznych

		R1. Z podanej listy proszę wybrać trzy problemy, które – Pana(i) zdaniem – są najważniejsze dla polskich rodzin:									Liczba osób
		Bezrobocie	niskie zarobki	brak mieszkania i perspektyw na rozwiązanie tego problemu	śłużba zdrowia	niszczenie przyrody	bezpieczeństwo obywateli	brak żłobków i przedszkoli	inne	trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		78	85	47	55	4	9	11	2	0	981
Płeć	Mężczyźni	76	86	45	55	4	9	9	3	0	467
	Kobiety	79	84	49	55	4	9	13	1	0	514
Wiek	18-24 lata	79	85	52	53	4	11	9	3		133
	25-34	70	87	50	53	3	7	19	4		171
	35-44	81	87	46	58	4	5	9	2		143
	45-54	78	87	54	52	3	8	10	2		177
	55-64	79	85	36	57	7	13	12	1		177
	65 lat i więcej	80	78	46	56	4	9	6	1	1	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	81	89	42	48	4	10	10	3	0	369
	Miasto do 20 tys.	87	80	50	57	4	8	4	2		137
	20-100 tys.	84	83	52	55	2	4	10	0	1	196
	101-500 tys.	68	83	47	60	5	12	13	2		155
	501 tys. i więcej mieszk.	60	80	51	65	5	10	19	3		125
Wykształcenie	Podstawowe	85	84	49	50	3	9	7	2	0	248
	Zasadnicze zawodowe	80	88	43	52	4	8	9	3	0	252
	Średnie	75	88	47	59	4	8	12	2		331
	Wyższe	67	75	53	58	6	12	19	2		150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wykształc.	63	74	57	61	6	10	18	1		85
	Średni personel, technicy	75	88	48	66	2	5	6			40
	Pracownicy adm.-biurowi	76	82	43	61	2	11	21	1		67
	Pracownicy usług	69	94	44	50	2	7	22	8		52
	Robotnicy wykwalifikowani	75	90	38	59	7	6	9	3		114
	Robotnicy niewykwalifik.	81	90	65	27	9	6	6			55
	Rolnicy	76	91	49	44	4	11	12	2		46
	Pracujący na własny rach.	61	85	55	54	2	7	28	2		32
Bierni zawodowo	Renciści	78	85	49	55	1	10	7	1		67
	Emeryci	82	81	44	57	4	12	8	1	1	216
	Uczniowie i studenci	79	85	47	64	3	11	4	4		68
	Bezrobotni	91	79	47	50	2	7	9	4		85
	Gospodynie domowe i inni	86	92	48	46	4	5	7	2		54
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	70	82	47	61	4	12	14	2		131
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	77	88	42	59	6	9	6	2		97
	sekt. pryw. poza rolnict.	72	89	51	51	5	4	19	3		201
	prywatnym gosp. rolnym	71	91	49	48	4	12	13	3		43
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	81	89	54	45	2	10	8	1		152
	501-750	82	92	40	51	1	8	14	2		149
	751-1000	75	85	48	53	5	9	10	2		203
	1001-1500	78	79	48	57	3	8	10	2	1	156
	Powyżej 1500 zł	62	80	50	61	8	10	17	4		141
Ocena własnych war. mater.	Złe	75	88	43	58	3	7	8	3		129
	Średnie	80	86	48	52	3	9	9	3	0	478
	Dobre	75	82	48	57	6	10	14	1	0	374
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	76	77	61	51	2	15	12	2		50
	Raz w tygodniu	79	86	45	55	4	9	11	2	0	470
	1-2 razy w miesiącu	82	81	47	53	3	10	8	2		160
	Kilka razy w roku	72	85	46	57	3	9	10	3		200
	W ogóle nie uczestniczy	75	88	52	53	5	5	15	3		101
Poglądy polityczne	Lewica	70	80	44	66	3	7	14	3	1	145
	Centrum	80	85	50	54	3	9	11	1		296
	Prawica	74	86	47	55	6	10	10	2		302
	Trudno powiedzieć	84	86	46	49	3	9	10	3	0	237